

Olga Plucińska

"Elementy filozofii", Zbigniew
Mikołajko, Warszawa 2001 :
[recenzja]

Studia Ecologiae et Bioethicae 3, 553-554

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zbigniew Mikołajko, *Elementy filozofii*, Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania, pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk. Druk: Zakład Poligraficzny Jerzy Kosiński Warszawa 2001, s. 463.

W roku 2001 na pulkach księgarń pojawiła się książka pt. „Elementy filozofii”. Autor Zbigniew Mikołajko to filozof i historyk religii fellow Akademii Amerykańskiej w Rzymie, kierownik Zakładu Filozofii Religii w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN, wykładowca filozofii i logiki m.in. na Uniwersytecie Warszawskim oraz od 1997 roku w WSISiZ. Wydał ok. 800 tekstów naukowych i eseistycznych; także w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, portugalskim, rosyjskim, ukraińskim i włoskim. Jest autorem książek: „Katolicka filozofia kultury w Polsce w epoce modernizmu” (1987), „Kim jestem dla ciebie...” (1987), „Emaus oraz inne spojrzenia do wnętrza Pisma” (1998), „Mity tradycjonalizmu integralnego” (1998), „Żywoty świętych poprawione” (2000), „Śmierć i tekst” (2001), „Judasz – apostoł przeklętych” (w druku); a także współautorem prac zbiorowych: „Filozofia i myśl społeczna Jana Pawła II” (1983), „Katolicka filozofia kultury w Polsce” (1987), „Apokalipsy i kultury” (1997).

Praca podzielona jest na cztery rozdziały, które składają się z paragrafów, a dalej podpunktów. Znajdują się tu również tablice przeglądowe, oraz zdjęcia. Na początku między wprowadzeniem a rozdziałami, znajdują się myśli i słynne słowa filozofów i mędrców religijnych.

W książce tej przedstawiony został zwięzły zarys historii myśli filozoficznej i ekonomicznej oraz elementów logiki. Pierwszy rozdział „Elementów filozofii” to: „Zagadnienia podstawowe”. W rozdziale tym autor wyjaśnia czym jest filozofia, pokazuje jej podział i główne dziedziny, a następnie przechodzi do najważniejszych pojęć filozofii.

Kolejny rozdział to: „Historia filozofii i jej współczesność”. Tutaj autor wychodzi od filozofii starożytnej Grecji – począwszy od narodzin filozofii europejskiej jońskich filozofów przyrody, przez Sokratesa, Sofistów, Platona, Arystotelesa, aż do późniejszych kierunków filozofii greckiej – stoicyzmu, sceptycyzmu, epikureizmu, hellenizmu. Dalej Zbigniew Mikołajko przechodzi do filozofii chrześcijańskiej, antyku i średniowiecza, gdzie wyjaśnia poglądy św. Augustyna i św. Tomasza. Następnie jest mowa o filozofii renesansu – tj. o humanizmie, reformacji, utopiach społecznych; a także o filozofii XVII i XVIII wieku – tj. o kartezjanizmie, utylitarystycznym, poglądach Pascala, Leibniza, Hume’a, Rousseau. Kolejną część drugiego rozdziału zajmują rozważania na temat niemieckiej filozofii klasycznej, gdzie autor pisze o krytycyzmie moralizmie Kanta, o Heglu i jego dialektyce, a także o poglą-

dach Schopenhauera. Dalej następuje przejście do filozofii XIX i XX wieku, gdzie mowa jest o filozofii Marksa, Kirkegarda, Nitzsche, Freuda, Augusta Comte, jak również empirio-krytycyzmie, Kole Wiedeńskim, neoscholastyce, porsonalizmie, pragmatyzmie, fenomenologii oraz strukturalizmie.

Rozdział ten zakończony jest zagadnieniem filozofii współczesne, gdzie autor opisuje postmodernizm, feminizm oraz New Age.

Rozdział trzeci nosi tytuł: „Filozofia gospodarcza”. Zawiera on wybrane problemy filozofii gospodarczej, czy raczej relacji pomiędzy filozofią a ekonomią w ich historycznym biegu. Zakończony jest opisem filozofów neoklasycznych.

Rozdział ostatni „Logika”, zawiera w sobie pojęcia i znaczenia logiki, jej podział, terminy, a także kategorie sądów logicznych, transformację zdań. Ta ostatnia część książki mówi także o błędach, takich jak np.: wieloznaczności, kontekstualnych, petitio principii, podziału, statystycznych, itp. Rozdział ten zakończony jest porównaniem logiki z nauką o języku, a także zagadnieniem nowej etyki.

Książka napisana jest językiem naukowym ale jest to język zrozumiały i przystępny dla odbiorcy. Czytając odnosi się wrażenie, że są w tej publikacji zawarte konkretne i najistotniejsze informacje. Praca napisana jest w sposób logiczny, zaczyna się od samych początków filozofii, a kończy na współczesnych zagadnieniach; nie posiada przypisów, a co się z tym wiąże również bibliografii. Na końcu znajduje się tylko indeks nazwisk.

Książka „Elementy filozofii” skierowana jest przede wszystkim dla studentów studiów dziennych, gdyż była ona pisana z myślą o wykładach dla studentów WSISiZ, a także dla osób z wykształceniem humanistycznym. Jednak z powodzeniem mogą sięgnąć po nią także studenci filozofii, jak również osoby które chciałyby zasięgnąć jakąś wiedzę na ten temat.

Olga Plucińska

Ryszard Laskowski, Paweł Migula, ***Ekotoksykologia od komórki do ekosystemu***, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2004.

Warto wiedzieć, że na polskim rynku wydawniczym ukazała się doskonała rodzima pozycja z ekotoksykologii! Autorami tej książki, a właściwie podręcznika są dwaj znakomici polscy ekotoksykoldzy: prof. dr hab. Ryszard Laskowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego i prof. dr hab. Paweł Migula z Uniwersytetu Śląskiego. Książka ta, jak podkreślają autorzy w przedmowie, jest ich wspólnym opracowaniem wykładów wygłaszanych przez nich dla studentów na obu wymie-